

**Cl. Viri Valerii Andreæ Desselii In Academia Lovaniensi
Professoris Regii Erotemata Juris Canonici**

Andreas, Valerius

Coloniae, 1697

XXXV. De Pactis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62934](#)

De Pactis.

T I T. XXXV.

Quia plerumque & fere semper est dubius litis eventus, solent litigantes si fieri possit controversias privatas inter se componere per pacta & transactiones, atque ita discedere à litibus.

Quid est Pactum?

PACTUM seu PACTIO, definiante Ulp. J. C. est duorum vel plurum in idem placitum consensu. Dicitur, in idem placitum, hoc est in eandem conventionem, c. i. §. 2. ad aliquid dandum vel faciendum: quia D. de p. a. placitum idem significat quod conve- g. t. tum.

Quotuplex est Pactum?

Pacta varie dividuntur, quae divisiones ex jure civili & Wesenb. ad D. h. r. repetere licet. Præcipua, & quæ maximè est hujus loci, divisio est hæc, quod Pactorum alia sunt nuda, quæ in puris placiti seu conventionis stant terminis, neque causam aliquam habent obligandi, quippe nullo aut dato aut facto.

facto interventione, propter quod oporteat alterum dare aut facere . quod promiserat ; alia non nuda , quæ vulgo vocant vestita , quæque in specificum contractus nomen abeuat, ut emptoris locationis , pignoris &c. & causam obligationis habent.

M. 7. in pr.

D. de

pact.

Quis est effectus hujus divisionis ?

Quod pacta non nuda pariant actionem seu jus petendi validum utroque jure , id est , is qui pacto non nudo promisit aliquid , cogi judicio , ut promissum impleat , potest ; pacta vero nuda non item , saltem jure civili ; nisi sit pars contractus , veluti si interveniens dum nudo pacto agatur ; ut venditoribus ad tempus manere possit.

M. C. de
pact. in-
ter empt.

& ven-
dit.

An neque jure Canonico nudum pa-
ctum parit actionem ?

Controversa hæc questio est. Sunt qui affirmant , obligationem scil . & actionem nasci ex nudo pacto , quia pacto illo iure suam debeant obtinere firmam rem , & quia studiosè agendum , ut quæ promittuntur , opere compleantur . Sunt & qui negant , quasi mens Canonicum non sit , homines statim vetos caprare , & sic infinitis litibus fenestrar

c. 7. q. 3.
hoc sit.

aperire; immò pactum, de quo agitur lo-
eo citato, videri fuisse solemne pactum,
mediante stipulatione conceptum, ad
querimoniam Antigoni.

*Valetne pactum turpe aut rei turpis vel
impossibilis, de facto vel de jure?*

Non valet, nec ullam obligationem
inducit tale pactum: veluti si quid pro *cult. h.e.*
mittatur, quod per se in honestum sit, *can. Non*
ut sacrilegium vel homicidium, aliave *malis*,
res peccato obnoxia: si quis stipuletur, *&c. Non*
quod existere non potest, vel per rerum *semper*
naturam fieri: si quis accepta pecunia *xxx. q. 4.*
beneficium promittat, aut jus patro-
natus, aut simile quid. Sic & pactum *c. 4. &c. 6*
de succedendo in alterius beneficium *h.t.c. 5.*
cod.

De Transactionibus.

TIT. XXXVI.

Transactio quoque, ut controversiae
finiantur, aptissimum est instru-
mentum. Differt à Pacto, quod
omnis Transactio sit pactum, sed
non è contra, & quod pactum etiam
gratis & donationis causâ fieri pos-
lit, non etiam transactio.

E

Quid